

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע״ן

ברוך דוב ז״ל בן יבלחט״א משה חיים ווידרא נ״י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ״ל

מראה מקומות רשפי אש

לע״ן מרים שיינדל בת יצחק״א אפרים שמעון סינאוויץ

דברים' תמידי שיהי
בריתא ולא מתנה: שר
זה יהיה כל שרשר
יום ואחר יום
ששמים כל יום
יהיה. ותוכלן כל
אחור ל' יום [ויום] אם
כל אחור ל' [קשרין]
קשרין קצין עולה.
מתכבד הקשרין עד אחר
ז' יום כי מסך ואין
שמים. אחור פקעה
קשרים. אחור כדרי.
יום זה דלחמ דלחמ
(דף ה.) תחול י' וזכרי
תחול י' כל חילא. דלחמ
דלחמ דלחמ דלחמ דלחמ
הכא דלחמ עולה אחר
הכא דלחמ ל' יום. דלחמ
דלחמ. דלחמ דלחמ.
והאמר ארמין נשמות
קדש וזכר נשמות
קדש ארמין. וי"ל
הכא דלחמ דלחמ
אכריס מזהר שם רגל
דלחמ נשמות נשם
(דף ה.) אי נמי הכא
ובלחמ קדש ארמין
אכל כל נשמות וזכר
קדש קדש מזהר

[כ] בכרים והגויש נוסף
 לאחר שלשים יום
 ונמשכו
 ששה ימים [ז] גיל ה'ה
 עולה (הגויש): ז' משפט
 ששה יום לא גרים עליו
 אומר להו' בראש ק' אסר
 ליה, ועולה הוא דקאמר
 (הגויש): ז' גיל ה'ה
 בכדי (ברא): ז' ה'ה
 נמי דלקן (מח): ז'
 [ז] הלכ' ל'ה' דק'ה
 ואם ה'הי מלכות
 ואס'לו אס'לו כ'ה
 (הגויש) ובכחה ליתא: ז'
 [ז] גיל אס'ה (מח): ז'
 [ח] גיל אס'ה (מח): ז'
 [ח] דק'התה (מח): ז'
 [ח] נ'ה מח (מח): ז' כ'ה
 כ'ה
 נשק'לו וזה אס'ה
 [ח] דמס'ה (מח): ז'
 [ח] כ'ה נ'ה נ'ה: ז' כ'ה
 קפעה כ'ה כ'ה
 (מח): ז' דאס'ה
 [ח] גיל אס'ה (מח): ז'
 נשק'לו (הגויש): ז'ה
 אס'ה כ' כ'ה ה'ה
 ומה'ה לאחר ל'ה יום
 ומשכ'לו שלמים (הגויש): ז'

(א) גמ' ח"ל חבי
וקדושת: (ב) שם
ראמאי קדושת:
(ג) רש"י ד"ה מי קא
וכ' קדושת דמים ביניהו
ולחבי: (ד) ד"ה אמר לך
וכ' לאחר שאפדת אקה
בדמיו עליה ולחבי
לאחר:

גמ' קדושת דמים
פקעה בכדי. עין
עירובין דף לו ע"א רס"י
ד"ה היום מהא הקדש
ול"ע:

[illegible]

קדושת דמים. נדק
הים [כתובות נט:].
בבדי. נחנס [תענית ה:].
קדושת הגוף. קדשי
מזבח [יבמות פח:].

היינו

וְאֶשְׁכֶּרֶת דְּהִי שְׂכִירָתָהּ לִיהָ לֹא־יִדְּעוּ דַּלְפִּילוֹ קְדוּשַׁת הַגּוֹף וְכִי קֵינָן שְׂאִינוֹ עוֹלָמִית קֵינָן פִּירוֹת בְּנֵהוּר מִיִּקְרָא כְּדֻמוֹת בְּשֵׁשׁ כִּיּוֹן דּוּדְאִי חִייל עֲלִיָּה הַקֶּדֶשׁ דְּמִיִּס שְׂאִינוֹ עוֹלָמִית בְּאֵלָלָה קְדוּשַׁת דְּמִיִּס הָרִי מִזִּינוֹ קְדוּשַׁת דְּמִיִּס גִּבֵּי הַקֶּדֶשׁ אִי לֹא אֲשַׁכְתָּן אִי אֲפֹשֶׁר שְׂתֵּהִיב אֲשֵׁמוֹ לִמְנָן יְדוּעַ בְּלִבִּי שְׁכָל כִּסְ הַמֶּסֶר ר' אֲהָבָה בְּשֵׁס רַבִּי יוֹחֵנָן הִרִי וְזוֹ עוֹלָה שְׁלֵשִׁים יוֹסֵם שְׁלֵשִׁים יוֹסֵם הִרִי וְזוֹ מְקוּדָשַׁת מַה בִּין הַקֶּדֶשׁ מַה בִּין אֲשֵׁה מִזִּמְנָן פִּדְיוֹן חֲפֶמֶר דְּבָרִי הַכֹּל בְּשֵׁדָה מִקְנָה, אֲלֵנָה דַּלְפִּילוֹ לִמְנָנָה לִבְסֻמָּן כֹּל כִּךְ צִפְפִּיעוּתוֹ אֵילֵה הַאֲוֹמֶר לֹא־הָרִי דַּלְפִּילוֹ יוֹסֵם דַּלְפִּילוֹ חֵס אֲפִילוֹ לִדְמִי קְדוּשַׁת הַגּוֹף וְכִי־יִדְּעוּ לִרְבֹּעַ דַּלְפִּילוֹ לִיהָ דְּקְדוּשַׁת דְּמִיִּס פִּקְשָׁה בְּכַדִּי אֲזַל לִבִּי לִמְנָנָה דְּאֲמִיר דַּלְפִּילוֹ לִבִּי פִּדָה יוֹחֵא דְכִיּוֹן דְּמִקְדָּשִׁי לִדְמִי כִי־יִמְנָא אִ"ה פִּשְׁטֹה נִרְאָה לִי דַּסְדָּא שְׂכִינָן שְׂבִשְׁבָה שְׂכִינָא דַּלְפִּי לֵאחֲרֵי שְׂפִדְהָה לְקְדוּשַׁת עוֹלָה לֹא חֲתוּל קְדוּשַׁת דְּמִיִּס אֲמִיר בְּשִׁלְמָא חֲדָא בְּקְדוּשַׁת הַגּוֹף וְחֲדָא בְּקְדוּשַׁת דְּמִיִּס דְּקְדוּשַׁת דְּמִיִּס פִּקְשָׁה בְּכַדִּי קְדוּשַׁת הַגּוֹף לֹא פִקְשָׁה לֵהֲלֵה לִבְסֻמָּן דְּקְדוּשַׁת הַגּוֹף לֹא פִקְשָׁה בְּכַדִּי לִרְבֹּעַ לֹא הָיִיא לִיהָ לֵאחֲדוּרִי לִרְבֹּעַ הַמְנוּמָה דְּקְדוּשַׁת הַגּוֹף לֹא־הָיִיא אֲלֵה הִכִּי הָיִה לִיהָ לִמְנָנָה כִי־יִמְנָא לִמְנָן יְדוּעַ וְאֲפִילוֹ קְדוּשַׁת הַגּוֹף פִּקְשָׁה בִּיהָ לִרְבֹּעַ מוֹכָחָה דַּלְפִּילוֹ קְדוּשַׁת הַגּוֹף פִּקְשָׁה בְּכַדִּי כִי־יִמְנָא כְּלוּמַר דְּכִיּוֹן דַּעִיב בְּרִימָא אֲפִי קְדוּשַׁת הַגּוֹף וְכִי־יִמְנָא לִמְנָנָה דְּחֲרִיזָהּ קְדוּשַׁת דְּמִיִּס לֹא תִּקְשָׁה

פסח לה לכשיקצצו אין להם פדיון
במחצית פליגי והיינו^א דלקמן בסמוך
ורבות וקדושות אלהם צר פסח בלמוד
אלה הלכך^ב אפי' תמונה לומר דהלכתא
מקו אצליה ואמר לא שני אלא שפדאן
הוא דאמר הכי משום דקדושה לא
מיון דודאי וזכיה דממונה פקעה
אית ליה דפקע זכותיה דרשאן צבדי
דכי אמר עד שפאלה שנתכוון לומר
ורשי לומר כפסעיה לומר שנתכוון
דינו לומר דאין דין זה אלא במקדש
אלה לירושלים דאמירה כמסירה אבל
ובחזקה^ג וכסף או שטר או חזקה
ה' ובי קדושה שבהן אהיבן ה"ב.
דך הכי אבל לאידך פירושא דפרישנא
נהניט לי עד הפסח אם תלבי לבית
א כך הקשה הרב ר' יונה ז"ל ומירץ
י כי האי דמחמי' דנעויות הללו אסר
ידר [הא] ה"נ סבירא לך דחמירי ולא
דאמירי ודאמירי אסריה הוה אסר ולא

ה' בהגה"ה שבריעבד גם בלילה דיניהם דין ה' מקום להחמיר בזה כו' וסיום פסקו ז"ל אבל כבר כתבתי שגם את השטר אין בדינו לדחותו כיון שהי' שלשה חיישינן לדעת הרשב"א שפוסק דגם בלילה בריעבד דיניהם דין ולכן נראה לענ"ד שבתולה זו צריכה גט

ובלא גט אסורה לעלמא עכ"ל וכבר כתבתי בזה בס' קצה"ח סי' רנ"ג סק"ג דאין כאן מקום להחמיר ע"ש:

[וג'] דלא כיש מי שמחמיר בדבר. ואם הוציא קול שקידש אשה ואמר דיש לו עדים ויצאו מהעיר עוד לא הרחיקו מותרת ולא חיישינן לדבריו ואפי' אם אומר יבואו היום או מחר ב"ש והב"י כתב בשם הריב"ש על אשה שנאמר עלי' שנתקדשה והוציאו קול שיש עדים בדבר אלא יצאו מהעיר ולא הרחיקו יותר מהלך משני ימים ועתידיהם הם לחזור והיא מכחשת ואומרת לא נתקדשתי וכו' וכ"כ התשב"ץ בתשובה דלא נתנו חכמים דבריהם לשיעורין בין מקום קרוב לרחוק והיינו ממש האי דפ"ק דקדושין והא אית סהדי השתא מיהת ליתנהו קמן ואפי' אביי ורבא דחיישי דוקא התם שאינו עדות בקידושין אלא אי שוה פרוטה כו' ע"ש:

כשעיקר הקדושין אינו ידוע לפניו אין חוששים לעדים ממקום אחר וז"ל הריב"ש וכן מוכיח לשון הגמ' בפ"ק דקידושין גבי האי גברא דקידש באבנא דכוחלא ורב חסדא הי' מתירה מפני שראה שאין בו שו"פ ולא הי' חושש שמא בשעת קידושין הי' בו שו"פ ועתה הוול ואמרי לי' רבנן לרב חסדא והא אמרי דאי' סהדי באידית דידעי דהאי יומא הי' בו שו"פ ולכן כיון דמחמת העדים שהעידו בפניהם העלוהו למדריגת שטר אע"ג דהשתא מיהא ליתנהו הכא, לאו היינו דאמר ר' חנינא עדים בצד אסתן ותאסר נראה מלשון זה דכל שאין עדי' כאן הרי כאלו הם רחוקים הרבה ומדאמרינן והא אמרי משמע דהאי קלא לא אתחזק בבי דינא כו' ואע"ג דבעלמא לא חיישינן לי' הכא סברי

רבנן דאי' למיחש כיון דידעי בוראי דהיא פשטה ידה ונתקדשה וליכא ספיקא אלא אי אית בי' שו"פ בהאי שעתא ובכי הא חיישינן לקלא אף לקלא דלא איתחזק אבל לאחזוקי לכולא מלתא משום קלא דלא אתחזק הא ודאי לא והאי דשבויי' נמי דמיא להא דרב חסדא דהרי היא שבוי' לפנינו אלא דמספקא לן אי נבעלה או לא. וס"ל לאביי ורבא דהתם נמי חיישינן לקלא אע"ג דלא אתחזק אי לאו דשבוי' מנוולא נפשה לגבי שבאי אבל באשת איש דליכא האי טעמא לא נקל כיון דאיכא קלא כל דהו אבל בלא קלא כלל לכ"ע

לחוש לקול על עדים שאינם בפנינו

כשעיקר הקדושין אינו ידוע לפניו אין חוששים לעדים ממקום אחר

ה. המקדש בפסולי עדות דאורייתא אינן קידושין אבל בפסולי עדות דרבנן או בעדים שהם ספק פסולי תורה אם רוצה לכנוס חוזר ומקדש בעדים כשרים ואם לא רצה לכנוס צריכה גט מספק ואפילו כפרה האשה ואומרת לא קדשתיני כופין אותו ליתן גט וכן דין כל קדושין ספק אם רצה לכנוס חוזר ומקדש ודאי ואם לא רצה ליכנוס צריכה גט ממנו מספק [ו'] ואם עמד אחר וקידשה הרי זו מקודשת לשני מספק וצריכה גט משניהם או מגרש ראשון ונושא שני אבל לגרש שני ולכנוס ראשון לא:

הגה השו"ע על הערוך אל"ף פ' קדושין ע"א על הערוך רק שחשוד בעלמא (חוס' והר"ש) פסול לעדות אשכנזי לנענין קידושין בין לענין גירושין (הרמב"ם) המקדש לפני פסולי עדות דאורייתא מכח קדשן כגון לפני אנוסים או שאר קדשים ו"ל חיישינן לקדושין דילמא חזרו בתשובה (ר"י מינץ סי' י"א וכ"כ בא"ח בשם רש"י) וי"ל מקילין (וכ"י) ומהר"ם פדוואה סי' ל"ז) מיהו אלו האנוסים שהולכו להמיר מכח יראה וא"ל להם למלט על נפשם וכלנעם מקיימים המלות הם כשרים לעדות (ריב"ש סי' י"א) ו"ל הא דלמרי' המקדש בפסולי עדות דרבנן חוששין לקידושין היינו בקידושין דאורייתא אכל בקידושין דרבנן ועדים פסולים מדרבנן אין חוששין לקידושין כלל (וכ"י בשם רש"י) (נמשכה):

סימן כו

אין קידושין לקטן ודיני קטן וקטנה אם

הגדילו וכו' כ סעיפים

א. [6] קטן שקידש או נשא אינו כלום

לא חיישינן שמא שו"פ ואח"כ הוול והיינו דאיצטרכו למימר והא אמרי עכ"ל ומבואר מדברי הריב"ש דאפי' אי' קלא כיון דלא איתחזק בב"ד לא חיישינן לעדים בצד אסתן והא דחיישינן שם בהאי דקידש באבנא דכוחלא להאי דאמרי עדי' באידית היינו משום שהיו יודעין מהקידושין אלא דאין יודעין אם הי' שו"פ אבל לכולא מלתא לא חיישינן לקלא:

וקשה לי בגוה מהא דאמרינן בפ' י"ג דף קל"ה האי דהוי מוחזק לן דלית ליה אחי ואמר בשעת מיתה דלית ליה אחי א"ל אביי הא אמרת דאי' עדים במד"ה. חדא דמוחזק לן דלית לי' אחי אמר בשעת מיתה דלית לי' אחי א"ל אביי הא אמרי דאי' עדי' במד"ה דידעי דאית לי' אחי השתא מיהת ליתנהו קמן כו' אמר אביי אם הקלנו בשבוי' נקל באשת איש א"ל רבא לרב נתן בר אמי חוש לה וכן פסק הרמב"ם פ"ג מה' יבום ובטור וש"ע אה"ע סי' קנ"ז. והתם ליכא שום ריעותא אלא לכולא מלתא הוא דחיישינן ע"י קול שיש עדים וכבר כתב הרה"מ בפ"ג מיבום שם לדעת הרמב"ם אפי' לקלא דלא איתחזק בב"ד חיישינן לה במה שיש לו קול אפי' דלא אתחזק שיש עדים במד"א שיש לו אחים וא"כ ה"ה בקידושין ניהוש לה לכולא מלתא כגון שיש קול אפי' לא איתחזק במה שיש עדים מזה וצ"ע:

[ו'] ואם עמד א' וקידשה. כתב הב"ש דאפי' אם הראשון והשני קידשו לפני פסולים דרבנן תופסין קידושין של שניהם כל שאין קידושין כשרים תופסין קידושין של אחר ע"ש שכתב שכן הסכים הב"י ולא הבנתי דלמה צריך גט משני ממ"נ אי נימא דקידש לפני פסולים דרבנן אין קידושין תופסין ומשום דכל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש א"כ ודאי אינה צריכה גט משני כיון דהשני קידש לפני פסולי דרבנן ואי נימא דמקדש לפני פסולי דרבנן קידושי תורה יש בהם וא"כ מן התור' אינה צריכה גט משני ואינו אלא מדרבנן א"כ ה"ל מקדש קידושי דרבנן לפני פסולים מדרבנן דכל כה"ג אינה צריכה גט וא"כ הא דצריכה גט משני צ"ע. מיהו בב"ש סי' ט"ו כתב דאפי' שניהם דרבנן כל שלא נגמרו קידושין הראשונים תפסי קידושי שניהם עיין שם ועיין מה שכתבתי בסימן ט"ו ס"ק א':

מג. [6] קטן שקידש. במשנה למלך פ"ד מאישות ז"ל נסתפקתי בקטן שקידש ואמר הרי את מקודשת לי לאחר שאגדיל

קושיא מסוגיא דספק יש לו את במד"ה

קטן שקידש לכשיגדיל

במקדש
שדה
משכנתא
אינו משום
מחוסר זמן
אלא מדהגוף
שלו כל הזמן

זו שמשכנתי לעשר שנים לכשאפדנה ממך תיקדש מי לא קדשה מתקיף לה רב אשי מי דמי התם קין אשה מי אית לה קיצותא והמתבאר מתוך השקלא וטריא הוא דר"פ ס"ל כיון דאשה לא פסיקא למלתא דהיינו דהגוף שלה אלא שמשועבדת לבעל במעשה ידי שפיר קדשה ורצה לרמותו לשרה זו שמשכנתי כו' והיינו משום דלא פסיקא למלתא משום דהגוף שלו אלא שמשועבד לבעלה במשכון ודחי

לה רב שישא דהתם בידו לפדותה והדר מדמי לה לשרה זו שמשכנתי לעשר שנים דאין בידו לפדותה וע"כ משום דלא פסיקא מלתא דהיינו כיון דהגוף שלו וה"ה גבי אשה כיון דהגוף שלה ואתקיף עלה רב אשי מי דמי התם אית לי קיצותא ומש"ה לא אלים שעבודי וכדאמרין כיון דהגוף שלו יכול הוא להקדישו כיון דבידו לפדותו לאחר עשר שנים לא אלים שעבודי אבל באשה כיון דלית לי קיצותא אלים שיעבודי דבעל ואע"ג דהגוף (סל) [שלה] כיון שמשועבדת לבעל במעשה ידי במידי דלית לי קצותא מש"ה לא מהני הקדישה וא"כ טעמא דשרה זו שמשכנתי לך לעשר שנים תיקדש לאו משום דמחוסר זמן לאו כמחוסר מעשה דא"כ לא הי' ההקדש חל אלא לאחר עשר שנים והתם חייל הקדשו עכשיו וכמבואר בר"ן שם שכתב ד"ל התם קין גבי שרה איכא קיצותא לפדותה היינו לאחר עשר שנים ומש"ה מצי מקדיש לה מעכשיו ע"ש ומדחייל הקדישו מעכשיו ע"כ לית בי' משום דבר שלא בא לעולם כיון דהשתא חייל אלא דחילוק יש בין שעבוד דאית לי קיצותא דאמרין כיון דהגוף שלו חייל הקדשו מהשתא ובין אשה דשעבודה דידה לית לי קיצותא ולעולם לא נפקא משעבודא דבעל מש"ה מעבד הקדישה אע"ג דהגוף שלו והיינו נמי טעמא דבידו לפדותה אחר עשר שנים בכתובות פ' אעפ"י היינו דאית לי קיצותא וחייל מהשתא אבל מידי דלא חייל מעכשיו אע"ג דחייל לאחר זמן מיקרי דשלבל"ע ואמרין מי איכא מידי דהשתא לא חייל ולאחר זמן יחול וכן מבואר מהא דאמר רב אשי התם קין אשה מי אית לה קיצותא ותיפוק לי' דאחר עשר שנים ה"ל מחוסר זמן ולא דשלבל"ע הוא אלא ודאי כמ"ש דרב אשי לא נחית לכלל זה אלא דמחלק בין אית לי קיצותא ולא אלים שעבודי וחייל מהשתא ההקדש אבל אשה כיון דלית לה קיצותא אלים השיעבוד של הבעל ואף על גב דהגוף שלה אין בידה להקדיש זהו בריא דהא מילתא: ומה שהביא ראי' מרש"י יבמות בשופעת כו' הגה באמת כבר הקשה התוס' על רש"י בזה דהא הוי דשלבל"ע ובדברי רש"י אפשר ליישב כיון דהתם ר' ירמי' אמר משמי' דרב ורב לטעמי' דס"ל אדם מקנה דבר שלבל"ע כדאיתא ביבמות דף צ"ג ובס"פ השולח דף מ"ח פלוגתא דרבי יוחנן ור"ל בק"פ כקנין הגוף דמי או לא אמר רבא קרא ומתניתא מסייע לריש לקיש כו' מתניתין דתנן בכור נוטל פי שנים בשדה החוזרת לאביו ביובל ופירש"י דאי כקנין הגוף דמי ה"ל ראוי ואין הבכור נוטל פי שנים בראוי כבמחזק ע"ש ואי נימא דמחוסר זמן לא הוי דשלבל"ע א"כ אפי' למ"ד ק"פ כקנין הגוף דמי כיון דביובל עתידה לחזור לו וזמן ממילא קא אתי ויכול למוכרו וה"ה דבכור נוטל בה פי שנים דבכור מתנה קריא רחמנא ולא ראוי הוא אע"כ דמחוסר זמן כמחוסר מעשה ומש"ה אע"ג דביובל עתידה לחזור לו ה"ל ראוי קודם היובל וא"כ מוכח מזה דמחוסר זמן אינו יכול להקנותו דהוי לי' דשלבל"ע עיין בספר קצות החושן סימן רצ"ח ס"ק י"ד ודו"ק:

מחוסר זמן
לענין ראוי
ומחזק
לירושית
בכור

[3] דלא תיקנו רבנן נשואין לקטן. כתב ח"מ והרב ב"ח כתב לעיל בס"י א' דאב המשיא את בנו בן י"ב שנים הוי קידושין ולא ידעתי שום רמז ראי' לדבר חדש כזה והרוצה לחדש דין כזה עליו להביא ראיה ברורה עכ"ל:

זכין לקדושי
עבור קטן

ואין זה דבר חדש דכבר כתבו בתשובת מוהרי"ק שורש ל"ב ז"ל מצאתי כתוב ר' נתן המכירי שאל מאת ר' יצחק בן ר' יהודא בן אחד עשרה שנה שקידש אביו בטבעת ועדים. אם ימאן אם צריכה גט או לא והשיב שצריכה גט שמצינו בכל מקום שזכין לאדם שלא בפניו כו' ועוד מאחר שלא מיחה בקדושי אביו עד בן שלש עשרה שנה וחצי. מאן לימא לן דלא ארצויי ארצי קמי' אחר שגדל ושתק וסבר וקיבל ולאחר מיכן חזר בו ואינו חזרה ואינה יוצאה בלא גט: ומוהרי"ט ח' אה"ע ס' י"א כתב שראה הרב המופלא מוהרא"ן חיים בס"י מ"א שהי' משתמש בסברא זו ומוהרי"י מינץ הסכים עמו אלא שמוהרי"ט שם האריך להוכיח ולסתור סברה זו והעלה דלעולם ליכא קידושי תורה לקטן אפי' ע"י אחרים ומשום דלאו זכות הוא דגברא דייק ונסיב ושבדרי ר' יצחק בר' יהודא נמי אינו אלא מדרבנן ע"ש ועכ"פ אין חימא וחידוש בדברי הב"ח כיון דאיכא רבנותא דסברי הכי דהוי אף קידושי תורה בקידש לו אביו ואף בבן י"א שנה:

קטן שקידש
בעצמו תהא
דעת האשה
כדעת אחרת
מקנה ומדין
זכין

אלא דאיכא למידק בדברי מי שחושש לקידושי תורה ומשום דזכין לאדם שלא בפניו והיינו לקטן דא"כ קדושי קטן עצמו דהכל יודעין שאין קידושי קטן כלום ואמאי דהא קטן אית לי זכין מדאורייתא היכי שדעת אחרת מקנה אותו כשהגיע לצרור וזרקו וכמבואר בתוס' פ' התקבל דף ס"ד ע"ש ובטור וש"ע ח"מ ס' רמ"ג דדוקא מציאת קטן מפני דרכי שלום לפי שאין בו דעת אחרת אבל במתנה דאיכא דעת אחרת מקנה זוכה מן התורה. וא"כ בקידושי קטן כיון דאיכא דעת אחרת והיא האשה שמקנית עצמה לו או קטנה ע"י אבי' דאב הוא דעת אחרת מקנה ואין לומר דקדושי קטן אף דאי' דעת אחרת אינן קידושין משום דכתיב כי יקח איש ולא קטן וגזירת הכתוב הוא כמו שפרש"י בפ' המדיר דף ע"ג קטן שקידש ז"ל דכתיב כי יקח איש ולא קטן שא"כ בקידש לו אביו נמי כיון דגזירת הכתוב הוא דלא מהני ע"י זכית הגדול. וכבר כתבנו בזה בס' קצה"ח ס' רל"ה ס"ק ד' דהא דזוכה הקטן בדעת אחרת מקנה אותו נמי אינו אלא מתורת זכין ומשום דזכין לקטן ע"ש שכתבנו ע"פ דברי הרה"מ וע"ש. וא"כ מה לי שאב זוכה בשבילו או אשה עצמה שהיא דעת אחרת מקנה:

ובעת מצאתי בספר ראב"ן דף קמ"ט הובא תשובת רבינו יצחק ב"ר משה לר' נתן המכירי שצריכה גט משום דזכין לאדם שלא בפניו וזה גלוי הוא שזכות הוא לאדם שמקדישין לו אשה הוגנת כו' ועוד רוב' זה שלא מיחה בקידושי אביו עד י"ג וחצי דלמא ארצויי ארצי קמי' אחר שגדל ושתק וסבר וקיבל וא"ת נתרצה האב אמרין נתרצה הבן לא אמרין יש להשיב האי בגדול שקידש לן אביו ושלא מדעת וכדפריך ואמר דלמא שליח שווי' ואי בקטן הא אין שליחות לקטן כו' אע"פ שאין משיבין כו' האי דקאמר הגאון משום דזכות הוא לו וזכין לקטן שמשאיין לו אשה הוגנת לו אי משום זכות ניהוי קידושין. א"כ הוא עצמו שקידש ליהוי קידושין שהוא קטן זוכה לעצמו משנותנין לו צרור וזרקו כו' ואנן תנן אין חוששין לקידושין כו' וע"ש:

נתינת דמים
שנתן הקטן
אין בה כלום

והנה הרה"מ פכ"ט ממכירה כתב על מ"ש הרמב"ם ג' אין מקחן
מקח ואין ממכרן ממכר דבר תורה החשו"ו ז"ל הרה"מ ויש
אומרים דקטן לעצמו זוכה דבר תורה כשיש דעת אחרת מקנה אותו
וכו' וזה נראה דעת רבינו דבמתנה קונה דבר תורה אבל במקח כיון

שאין נתינתו בדמים נתינה אף אין
מעשיו כלום מן התורה אבל במתנה
אם זכו לו קונה דבר תורה כיון שיש
דעת אחרת עכ"ל. וא"כ מהאי טעמא
נמי בקטן שקידש כיון שאין נתינתו
בדמים נתינה אף אין מעשיו כלום:
אמנם תינה קידש בכספא או בשטר
כיון שאין נתינתו בדמים
נתינה וכן אין נתינתו בשטר כלום
נתינה דאע"ג דקידושי שטר לא צריך
שוה פרוטה אבל נתינה בעי ונתינת
קטן לא שמי' נתינה ולכן אין חוששין
לקידושין אבל קידש בביאה מאי
איכא למימר:

קידש הקטן
בביאה

ונראה לפמ"ש הר"ן ב' התקבל דהא דדעת אחרת מקנה אותו
מהני בקטן היינו דוקא בדבר שהוא תחת ידו כגון במשיכה
אבל בדבר שאינו ת"י וכגון בחליפין אין הקטן זוכה אפי' דעת
אחרת מקנה ע"ש. וא"כ נראה דקדושי קטן לא מהני ע"י דעת אחרת
מקנה כיון דדעת אחרת מקנה לא מהני אלא בדבר שהוא ת"י וגבי
אשה לא שייך דבר שהוא תחת ידו דלא שייכא אלא במטלטלין
ובמשיכה או בקרקע ובחזקה אבל באשה לא שייכא חזקה וכמ"ש
תוס' ריש קידושין ומש"ה לא מהני מצד דעת אחרת מקנה אותו:
ועוד נראה דבקידישין ליכא כלל דעת אחרת והיא האשה. לפמ"ש
הר"ן בנדרים דף כ"ט גבי אומר נטיעות האלו קרבן וז"ל
וניחא לי דאי מצי אשה לקדש עצמה לאיש ה"נ דהיא היא דומיא
דמקדש נטיעות ממש אלא כיון שהתורה אמרה כי יקח איש אשה
ולא כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שתכניס עצמה לרשות בעל
ומש"ה אמרינן בפ"ק דקידושין אם אמרה הריני מאורסת לך אין
בדברי' כלום אלא כיון שהי' מסכמת ומבטלת רצונה לקידושי האיש
הרי משו' עצמה לבעלה כדבר של הפקר והבעל מכניסה לרשותו
הלכך אין אנו דנין בקידושיה מצד האשה אלא מצד הבעל ולגבי
בעל כפדאוהו אחר' דמי עכ"ל. ומש"ה נראה דלא הוי האשה דעת
אחרת מקנה אותו כיון דהיא אינה מכנסת עצמה לרשות הבעל אלא
מבטלת דעתה ורצונה נגד הבעל והבעל קונה אותה כדבר של הפקר.
והפקר לא הוי דעת אחרת וקטן לא זכה שום דבר הפקר אלא
במתנה דאית דעת אחרת:

כשאין תחפץ
תחפץ הקטן
אין זכיון לו
בדעת אחרת
מקנה

המתקדשת
דמפקרת
עצמה בלבד
אינה הקנאה
לזכוית דעת
אחרת מקנה

ובמשנה למלך פכ"ט ממכירה כתב בקטן אם זוכה ברבר של הפקר
תליא במחלוקת רש"י ותוס' פ"ק דמציעא דף י"ב בהאי
דבעי זרק ארנקי בפתח זה ויצא בפתח אחר ובעי למיפשטה מהא
דתנן ראה אותן רצין אחר מציאה ואמר ר' ירמי' והוא שרץ אחריהם
ומגיעין במתנה היאך קיבלה מיני' שרץ אחריהם ואין מגיעין. ומפרש
רש"י בהך בעיא דזרק ארנקי ואפקרי' ותוס' כתבו דל"ג ואפקרי'
דאי אפקרי' תו לא חשיב דעת אחרת מקנה. ובנימוקי יוסף כתב
כגירסת רש"י ואפקרי' הרי שלדעת רש"י ודעמי' הפקר מדעת חשיב
דעת אחרת מקנה וזוכה הקטן ולדעת תוס' דהפקר לא חשיב דעת
אחרת אין הקטן זוכה מדבר של הפקר ע"ש:

נשאלת א"ל לנרקה ומוותרת לעמוד עד שתגדיל (מרדכי ר"ס
הבא על יבמות) (וכן משמע באש"י פ' האיש מקדש) ואפי'
שלח סבלונות משהגדיל אינו כלום דלא
חיישינן שמא שלח לשם קידושין אבל אם
יש עדים שנתיהד עמה משהגדיל צריכה גט
משום דמסתמא בעל לשם קידושין ואם
קיימה משהגדיל כתובתה קיימת וא"צ
לכתוב לה כתובה אחרת ודוקא מנה
ומאתים אבל תוספת אין לה: הגה [ג] לא כתב
לה כתובה כסופא קטן כשיגדיל אינו כותב לה רק מנה

ובזה אפשר ליישב שיטת רש"י הובא בשטה מקובצת פ' המדיר
דף ע"ד בהא דאמר רבה שם אבל בטעות אשה גרירתא ד"ה
אינה צריכה גט ופי' רב אלפס טעות אשה אחת גרירתא היינו כגון
שקידש ובעל לאלתר והקשו עליו מהא דפריך שם לרבה מהא דתנן
ואם בעלו קנו ופי' הרי"ף דבעל
לאלתר משמע. והתם נמי תנן קידושי
קטן ובקטן אי אפשר לומר שבעל
לאלתר אלא לאחר שיגדיל וכתב שם
בשם רש"י מהדורא קמא דמשכחת
להו בקטן בן ט' שביאתו ביאה ודוקא
קידושי כסף ושטר לא מהני בקטן
אבל ביאה קונה גם בקטן עכ"ל. והוא
תמוה דמ"ש קידושי ביאה או כסף
ושטר. ולפמ"ש החילוק מבואר
דבקידושי כסף ושטר אף דהוי האשה
כדבר של הפקר מ"מ אין נתינתו כלום
וכמ"ש למעלה אבל בביאה יכול
הקטן לזכות אותה לדעת רש"י הוי

דבר של הפקר דעת אחרת מקנה אותו ולכן זוכה אותה דהוי דעת
אחרת מקנה אותו והיא האשה:

אמנם לשיטת התוס' דהפקר לא הוי דעת אחרת א"כ קידושי אשה
לא הוי דעת אחרת כיון דהיא אינה אלא מבטלת רצונה
ועושה עצמה כדבר של הפקר ולפי"ז נראה דאפי' קידש לו אביו
לא מהני מן התורה. ואי משום דזכין לקטן דאמרינן דזוכה הקטן
נמי אינו אלא היכא דאיכא דעת אחרת וכגון במתנה אבל במציאה
אין הגדול זוכה לקטן וכמ"ש בס' קצה"ח סי' רמ"ג ס"ק י"א ע"פ
דברי הראב"ד שם. וא"כ אפי' נימא דזכות הוא לו לא מהני לי'
ומשום דלא אמרו זכין לקטן אלא במתנה אבל לא במציאה ואשה
כמציאה דמי לפמ"ש הר"ן:

ואע"ג דבסי' רמ"ג שם מבואר דהיינו דוקא חצר הוא דאינו זוכה
לקטן במציאה אבל גדול שפיר זוכה לקטן וכדאמרינן בפ"ק
דמציעא דף ח' במציאת חרש ופקח דקנה החרש דקא מגבה לי' בן
דעת נראה דאינו אלא מדרבנן והוא מוכרח לפמ"ש שם בס' רמ"ג
סק"ו דבחרש אין מזכין לו ומשום דלא אמרו זכין לקטן אלא משום
דאחי לכלל דעת כדאי' פ' איחור נשך אבל נכרי דלא אחי לכלל דעת
לא וא"כ ה"ה בחרש ע"ש ע"פ דברי הרא"ש וא"כ הא דאמרו בפ"ק
דמציעא חרש דקא מגבה לי' בן דעת אפשר דאינו אלא מדרבנן
וא"כ בקידש אביו לקטן נמי הוי קידושי דרבנן עכ"פ אבל מן התורה
לא הוי קידושין אע"ג דזכות הוא לו ומשום דלא אמרו זכין לאדם
שלא בפניו אלא בדעת אחרת מקנה אותו. אלא דשם סי' רמ"ג ס"ק
י"א הוכחנו רע"י גדול זכין לקטן אף היכא דליכא דעת אחרת. מהא
דאמרינן מטבילין גר קטן וע"ש ואפשר דגירות שאני וכמ"ש תוס'
ר"פ בן סורר דאפי' נימא דאין זכין לקטן מן התורה אית לן למימר
דגירות שאני משום דמכניסין אותו תחת כנפי השכינה ע"ש:

שוב ראיתי בחידושי הרשב"א ליבמות ר"פ חרש ז"ל רצה יוציא
רצה יקיים. ירוש' מתני' בשקדשה בכסף אבל אם קידשה
בביאה קידושי מעשה וגירושין אינה מעשה עכ"ל. וא"כ נראה
דה"ה בקטן דחרש דין קטן אית לי' אלא דלפמ"ש נראה דבחרש
לא מהני זכי' ודוק:

[ג] לא כתב לה כתובה. כ"כ בש"ג וכתב הב"ש ז"ל וכן מוכח

לדשי'
במהדוק
מהני קדושי
קטן בביאה
מכח דעת
מפקרת
האשה
זוכה לו

אם זכין
מדאורייתא
לקטן כשאין
דעת אחרת
מקנה

חרש שקידש
בביאה
מקדשת

נדרים דף כט

האשה נקנית פרק ראשון קידושין ז.

מסורת הש"ס
עם הוספות

[illegible]

ואקדש אני דָּךְ, וכשנתנו לוֹ אֵלֶּה הַקֶּסֶם
וְטוֹי הַהֵאָה לִיהֵא: מִדִּין עִירָה, מִמֶּה שֶׁמֶה
מִמְלוּהוֹ אֵנוּ יוֹכִילִין לְנִמּוֹד: הִיאָךְ מִנֵּה
וְאֵלֶּה שֶׁמֶקֶדֶשָׁה מִסְלֵו: מִקְדוּשָׁתָהּ, וְהַקֶּסֶם
מִתַּנְתִּי: לִקְמֹן (דף כג:) קוֹנֵה אֶת
נִמְמוֹ בִּכְסָף ע"י אֲתֵרִיס שֶׁאֲתֵרִיס
וְדִין אֲחֻזָּה מִמּוֹקֵן דִּלָּה קוֹנֵה עֲמֻזָּה
וְהֵאָה לִמְחִירוֹ וְעִמָּ"ג דִּלָּה חֶסֶר אֵלֶּה.
וְהֵאָה מִמּוֹקֵן מִדִּין: וְהַקֶּסֶם אֲנִי דָּךְ.
וְאֲחֻזָּה פְּלוּי צִנְהֵה שֶׁחֵן לוֹ בְּצִבְלִי:
וְדִין שְׁנֵיהֶם. (ג) מִצֵּין שֶׁיִּדְּוִין
לְלֵלוֹ שֶׁל עֵרֶב וְשֶׁל עֵדֶן כִּנְעֻזִּי אֵנוּ
עֵל מִקְדוּשָׁתִּי: הָאִי דִקָּא מִמֶּה. עֵל
וְעֵבֶד שֶׁהוּא מִקְדֵּשָׁה אֲחֵי. הַעֲדָה
מִמְחִירוֹת קָא קִמִּי הָאִי כִסָּף שֶׁמִּקְבֵּל
וְפִדְיוֹנוֹ: וְהַקֶּסֶם אֲנִי דָּךְ, וְהוּא
יִכְוִל וְאֵמֶר לֵה הַקֶּסֶם לִי עֵבֶד:
וְקִדְוֶשָׁתָהּ. כִּדְמַפְרָשׁ וְהֵאָה לִי טַעְמִיהָ
קִסְמִיה: שִׁישׁ דָּךְ אֲחֵירוֹת. אֶלֶם
וּשְׁשֶׁת לִקְרָקוֹת דְּכִמְצִי (וִיקָח כה)
הַמִּתְחַלְמֵס אֲחֻזָּה לְרֶשֶׁת אֲחֻזָּה:¹⁰
וְכִסְמִי: שֶׁאֵין דָּהֵם אֲחֵירוֹת.
וְמוֹכֵר אֶל נֻתֵן לוֹ קִרְקוֹת וּמִטְעֵלִין
וְמוֹשֵׁק הַמִּטְעֵלִין וְהַקִּרְקוֹת
וְנִימִין לוֹ בְּצִמְשִׁית הַמִּטְעֵלִין: וְאֵין
יִשְׁבָּא תַנּוּ. שֶׁלִּיךְ לְקוֹט הַקֶּרֶק
וְהֵאָה מִן הַדְּבָרִים שֶׁהַקֶּרֶק נִקְחָה
כִּסָּף אֶל שֶׁטֶר אֶל הַקֶּרֶק לְעֵל
גִּדֵּר וְכִגֵּן כִּל שֶׁאוֹל¹¹ הַמִּטְעֵלִין
קִסְמִי אֲנִי: בְּאֵד חֲשִׁיב עֲשִׂינוּ.

הגהות הב"ח

(ח) גמ' ואקדש אבי נר:
(3) רש"י ד"ה מדין
שניהם משגי הדיוקן כל"ל
ותיבה מדין נמחק:

גליון הש"ס

גמ' ויחזר ולקחה
והקדישה. ע"י גמין מג
ע"כ מד"ס גמרו:

הגהות וציורים

[א] בריש"א תולמיד
הורש"א "במ"י
דרסים "במ"י למד
וזמור ואמיר לה רב אשי
ב"רש"א "מ"י רב
אש"ן למד זמור ור:
[ב] דרסים ובמ"י משום
איתא: **[ג]**
הצטיה **ישא** לאחר:
[ד] במת"י בקיום "אמור
לה" "מקום **דורא:**
[ה] במ"י לעל **[ז]** דר:
החסוק **שבוה** **ידיה**
(באה"מ) **[ז]** ריבד זה
שחור לעל לפני הרי:
וחור (ר) ממחמה
[ח] **מסור:** (ע"ש)
במסורה אמר הרי עלי
עולה במחיה וע"י מרש"י
ע"ש ויש לחישוב קצת)
(גליון) ויש להורש"א:
[ט]

לִיקוּמֵי דַעַי

מִדִּין עָרַב. מֵהוּא דְנָהָה
 דְּמִחְיָי עֲרַב לְשׁוּמִי
 וְהָעִי לָלֵא מְחֵי הִנָּה
 לְקִירָה (י"ז: 30): נִכְסֵיהֶם
 שְׂמָעִין קָרָה אַחֲרֵיהֶם.
 שְׂמָעִין וְשֵׁרָה (רַבִּישׁ)
 בִּיב (י"ז: 19): נִכְסֵיהֶם שֵׁרָה
 קָרָה אַחֲרֵיהֶם. הֵיט
 קְרָעוּת שְׂמָעִינָם כֵּן
 אֲרָם טֹלוּ וְשֵׁרָה מְחַדְרֵי
 עֲלִינָם לְמִי שְׂמָעִינָם
 וְשְׂמָעִינָם לְמִיכָן שְׂמָעִינָם
 עֲלִינָם (לְמִיכָן: 17)
 וְקָרָעוּת אַחֲרֵיהֶם כֵּן
 מֵהוּא וְשֵׁרָה מְחַדְרֵי שְׂמָעִינָם
 עֲלִינָם לְמִיכָן שְׂמָעִינָם
 שְׂמָעִינָם כֵּן וְשֵׁרָה מְחַדְרֵי
 שְׂמָעִינָם (בִּיב: 17)
 וְשֵׁרָה מְחַדְרֵי שְׂמָעִינָם

לי: מקודשת. ואע"ג דלא
צורה' שהערב משתעבד
קדשי לפלוגי, והוא שלוחו
דמונה לאו של משלח

וואקדש ⁽⁶⁾ לך מקודשת ⁽⁶⁾ מדין ערב ערב לא ואף ע"ג דלא מטי הנאה לידיה קא משעבד נפשיה האי איתתא נמי אע"ג דלא מטי הנאה לידיה קא משעבדא ומקניא נפשא *הילך מנה ותקדשי לפלוני מקודשת מדין ערב כנעני ערב כנעני לאו אף ע"ג דלא קא חסר ולא מידי קא קני נפשיה האי גברא נמי אע"ג דלא קא חסר ולא מידי קא קני לה להאי איתתא ²תן מנה לפלוני ואקדש אני לך מקודשת מדין שניהם ערב לאו אף ע"ג דלא קא מטי הנאה לידיה קא משעבד נפשיה האי איתתא נמי אע"ג דלא קא מטי הנאה ליה קא מקניא נפשא מי דמי ערב האי דקא קני ליה קא חסר ממונא האי גברא קא קני לה להאי איתתא ולא קא חסר ולא מידי ערב כנעני יוכיח דלא קא חסר ממונא וקא קני נפשיה מי דמי התם הך דקא מקני קא קני הכא האי איתתא קא מקניא נפשא ולא קא קניא ולא מיד ערב יוכיח אע"ג דלא קא מטי הנאה לידיה משעבד נפשיה בעי רבא הילך מנה ואקדש אני לך מהו אמר מר זוטרא משמיה דרב פניא מקודשת אמר ליה רב איש ⁽⁷⁾ לכ זוטרא אם כן הוה ליה נכסים שיש להם אחריות נקנין עם נכסים שאין להם אחריות ואנן איפכא תנן ³נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להם אחריות בכסף כששטר ובחזקה אמר ליה מי סברת דאמרה ליה אנב ⁴הכא באדם חשוב עסקינן דבבבחיא הנאה דקא מקבל מתנה מינה גמרה ומקניא ליה נפשא איתמר נמי משמיה דרבא ידבן לענין ⁵ממונא וצריכא דאי אשמועינן קידושין משום דהא איתתא ⁶טוב לה בכל דהו כדריש לקיש ⁷דאמר ר"ל טבל למיתב לא ואי אשמועינן ממונא משום דאיתיהיב למחילה

אחריות. פי' בקונטרס דלדס הוקס
סס איום לרש אחזה וקסה דהרוא
כל א' אחקם אלף דוקא דדמי עלי
צ"ח דלנהדרין (דף עו.) ועד נמי
ונוגחה דמי צ"ח ד"ק (דף צ"ב)
א' כמקרקעי א' כמטלטלי דמי ונראה
לפלו דוקא י' לם אחריות אלף אף
י' נמי א' לם אחריות אלף אמינו
מטלטלין קיין אגב מטלטלין דכנסם
ואין לם אחריות אלף צ"ח בזה אגב
צ"ח י"ל דה"ק ע"כ א' אשה נקמית
אגב מטלטלין שדה נקמה אגב
מטלטלין שרי קיין כסף דלשה
לפנין משה קמה קמה ואם אין
שדה נקמה מהיכלי חמי' בזה"ל^(פ)

י'פּעשמן קידושי בכולה מי לא

הניח כד' חממה
 וביצים חמורה (דף יא: א') ליוץ רגלה
 ושל יו עולה" ודבצר שהנשמה תחיה
 וכן מקרא דכתיב" לא אשך יתן ממנו
 ה' וגבי אשה לא כתיב קראי וא"כ
 תמא פריך הא לא דמו להדדי וגראה
 ולכן דקדק רש"י ופירש דהא
 נקודשת בלשון הקדש קאמר לה
 בלמא ברש פירקין" דלסר לא
 ז"ל"ע כהקדש שאדם עושה אותה
 והקדש לפיכך יש להיות דינה כהקדש
 וכל אם היה חומר מאורסת או
 דוד חממה לישי דלעיל (דף יא) על
 הא לא היה חממה ונפטרו קדושי
 וכלה פירוש זה: **והזכר** ויחלה. א"י
 ונקט חזר וילקח ולא נקט בהמה של
 חיי שותפין שהקדש כל אחד חזיה
 ושום דלא שייך בהם ועושה חמורה
 וחתמורה כיוצא דהשומפין אין
 ומירין בלמא חמורה (דף יא: א')
 ובפ"ק דזבחים" (דף יא: א')

ואפי' לִבְּנֵי דָאֵמֶר אֵין כּוֹלָה
 עוֹלָה, הֵסֵם (חֲמוּרָה יֵא): מִפְרָשׁ לִמְאֹן
 כּוֹלָה עוֹלָה מֵה יַעֲשֶׂה
 וְקֵאֲמֵר דִּימְכַרְנָה לְלִרְבִּי עוֹלוֹת
 מִדְּמִי הֲרֵגֵל שֶׁקִּדְשִׁי וּפְרִיךְ
 יִשְׁטֹר וְיַפְטֹר זֶה מִעוֹלָתוֹ הֵא הֵיִא
 עוֹלָה חֲסִידָה וּמִשְׁנֵי כְּרוֹן דָּאֵמֶר
 עָלֵי עוֹלָה כְּמוֹ שֶׁאֵמְלֵאנָה¹⁰:

אבל קידושין אימא לא צריכא: ^(א) אמר רבא "התקדשי לי לחצי" מקודשת "חציך מקודשת לי אינה מקודשת אמר ליה אביי לרבא מאי שנא חציך מקודשת לי דאינה מקודשת אשה אמר רחמנא ולא חצי אשה ה"נ איש אמר רחמנא ולא חצי איש א"ל יהכי השתא התם "איתתא לבי תרי לא חזיא אלא גברא מי לא חזי לבי תרי וה"ק לה דאי בעינא למינסב אחוריתו נמיכונא אמר ליה מר וזוטרא בריה דרב מרי לרבינא וניפישטו לה קידושין בכולה מי לא תניא ^(ב) האומר רגלה של זו עולה תהא כולה עולה ואפי' למי"ד אין כולה עולה י"מ היכא דמוקדש דבר שאין הנשמה תלויה בו אבל מוקדש דבר שהנשמה תלויה בו הויא כולה עולה מי דמי התם בחמה הכא דעת אחרת הא לא דמיא אלא ^(ג) דאמר רבי יוחנן "בחמה של שני שותפין הקדיש חציה" וחזר ולקחה וחקדישה קדושה ואינה מריבה ועושה תמורה ותמורתה כיוצא בה שני מנה חלה

אחרת יש חשובה כמותו המעכבת בדבר שאם אין האשה ריוח אינם קידושין וזו לא נמראה אלא
לא המיוא בן. מסקנה לחיובא הוא אין דבר זה דומה אלא לבהמה של שני שותפין לחיבה דעת
דקם כולה ע"פ האהל: ואינה קרובה. הוולף ונחמלם הקדישה לא נחלים ליקרב שלם קדשה אלא
שה תמורה. אם המיר נח: ותמורתה ביוצא בה. דאינה קריבה למנח קדושה לחיבה נחמה:
צעלי

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

מז א מ"ה מ"ה מלה
 השמות א"ל כב סנה
 נסין חסד טושי' ח"ש' ק'
 טט סנה י'
מב ב מ"ה ט"ז חל
 סנה טט טושי' טט
 ט' סנה י'
מג ג מ"ה ט"ז סנה
 טט טושי' ח"ש' ק'
 טט סנה ט'
מד ד מ"ה ט"ז סנה
 ח"ש' ח"ש' ח"ש' סנ
 טושי' ח"ש' ח"ש' ק' סנה י'
 ד ה ו ט' סנה י'
מה ה ו מ"ה ט"ז מלה
 השמות א"ל טושי'
 ח"ש' ח"ש' ח"ש' סנ
 ט' סנה י'
מז ו מ"ה ט"ז מלה
 משה
 חקנחט
 ח"ש'

תום' ר"י הזקן

ויהי פירוש. וא"ת הלכל
 הפורשים הזה הנהו
 הערעל. רבית. רבית
 הצנוה הזה שזה אומר
 החבירו תן לי ששה אלפי
 אשאל אלות אותך כן וכך
 או אחריו עד אמן מלתי
 הוי רבית קצונה ואני
 למצא נדמה לרבית און כן
 אלה כמה שנות ואשה
 יש לה אלה בנות ואשה
 בדעלה חייב במבנותיה
 ובכמה נדמה משהו
 אשה לא הוי רבית מנחה:
 במכר. אם מנח לו קרקע
 בכסף על שטח שחידורו
 לו: **במסע**. שאן נמנח
 לו הרימה אלא פני
 שמועיים אף ליה אפי
 שטחין אלא פני
 שמוחיה: **בחליפין**. וה
 רומה לחליפין שחידור
 הסתר ומחלפה הוי ג'בי
 לוקח המנחה ומחלפה:
 מן מנח. והוא רבית ואמר

הרי את מקודשת לי
בהנאה שיש לך כשאני
נתן מעותי לפלוני
במצותיך וכן בכלם
מפרש הכי שאם לא אמר
לה כך כלם כלום הוא
דבעתן כי יקח ולא תלקח
אשה לאיש ועוד איך יקנה
אותה הלא לא יתן לה ולא
אמר לה כלום ותכנס רש"י
ולא דמי וחסד לאבא
ולאבך דהכא איירי
דאידי קאמר ליה מעיקרא

[illegible]

הודפס מאתר אוצר החכמה

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כא קידושין / תלמוד בבלי {עמוד 24} (743502)

תוספות ר"ד, ותוספות הרא"ש, על מסכת קידושין

[ו' ט"ב ז' ע"ב]

תוספות ר"ד

תוספות הרא"ש

תוספות הרא"ש

מקדש לה בעיקר המלוה דעתה על עיקר הממון ואינו כלום אבל אם פירש לה בהנחת המלוה שאני מוחל לך דעתה אהנאה ולא אעיקר ממון והוא מקודשת ט:

כפני שנראה ככה המסייע בבית הגרנות. פירוש מדאורייתא בכל טעמי דיהוב הוא נתינה וחכמים אסרו

ליתן לכהן המסייע משום דמצוה מן המוכחר היא ליתן לכהן דבר שיגיע לו הנאה ולא שיתן לו בשכרו. ואף כאן כשנותן לו על מנת להחזיר אין לו לכהן שום הנאה ואף על גב דמדאורייתא יצא מדרבנן אסור לעשותו. ופתרון המורה לא נ"ל:

שכא ואמרו אשה נקנית בחליפין. פי' ודינא שכל אלו אסור מדרבנן כפחות פחות

פרוטה. דאי בשוה פרוטה אפילו בתורת חליפין נמי היתה מתקדשת כיון דמתנה על מנת להחזיר שמה מתנה וכל חשש חליפין אינו אלא על פחות משוה פרוטה פחות פחות משוה פרוטה הוא דמיצט הצנא רתנא בשלש דרכים למעוטי חליפין אבל בשוה פרוטה היינו קיחה ממש ואפילו על מנת להחזיר אלא שחכמים אסרו כל תורת חליפין ואף על פי שאינו מחזיר משום גזירת פחות משוה פרוטה. כך עלה בדעתי במהדר' קמא ובמהדר' בתר' חזרתי והתבוננתי שכל איסור חליפין אינו אלא כמו שפירשתי לעיל שיתנה ליתן לה מנה ומקנה הסודר שלא יוכלו לחזור בהם כדרך שעושין במכירת שדה להכי גורזין חכא בעל מנת שתחזירה לו שלא יהי' קדושין דמתן דינא הו' קידושין ריבין כיון דמתנה על מנת להחזיר שמה מתנה. ודוקא כשמתנה עמה על מנת להחזיר לא הו' קידושין אבל אם נתן לה סודר סתם וקדשה בו ולא בהכתיבה שיתן לה אחר וכל סמך האשה הוא על אותו סודר בלבד הכי נמי דהו' מקודשת כדכתיבת לעיל ואף על פי שהיא החזירה לו לאחר מכן שכיין שנתנה לה קנאתו קנין גמור אם היא רוצה להחזירה לו אין בכך כלום ודין היה שיהו חליפין קנין באשה כשרה כיון דליפנין קיחה קיחה אפילו עפרון אלא כיון דדין חליפין נוהג אפילו בכלי שאין שוה פרוטה וחליפין פחות משוה פרוטה באשה אין קנין אין הקש למחצה שנאמר אם הן שוה פרוטה שיהו קונין אלא אין מקשיין אשה לשדה ברין חליפין כלל בין שווין בין אינן שווין:

ממנו דשכית לה לבעל או לנאה הנאה מלוה נמי לאו ממנו דשכית הוא ולי משום ממנו דמתנה לה לנאה הוא דנעי' וע"כ היא מקודשת בהנחת מלוה א"ה קדשה במלוה גופה דנפישא הנחתה טפי דהו' לא לריכא למפרע ולא מידי כ"ס דהאי מקודשת, אלא מהשתנה דהיינו טעמא דלילינא הנאה מלוה במלוה גופה משום דהנחת מלוה שכית לה לנאה טפי ממלוה גופה, דללו מלוה כי מחסרל גונינא ויכלה לאתרוחי לבעל עלייה לבי דינא כי מחיל לה לאו כמאן דהייב לה ממונא דשכית להוהו לקדושי ביה, דללו הנחת מלוה דלחיה גופה נוחל לה למוכח פרוטה למאן דמפייס ליה לבעל לארוחי לה וימנא כי מקדש לה בהנחת מלוה מקודשת וכ"ס דהנחת מחילת מלוה גופה דמקודשת, והאי דאוקיימנא לה נארוחי לה וימנא נכונא קמ"ל דלא מינענא בהנחת מחילת מלוה אלא חפי' בהנחת דארוחי לה וימנא מקודשת, ולא דמי להא דאמר דשכר שבעה עמך דק"ל דלחיה מקודשת דהתם לא נמרה לחיה לקדושי ליה עד דשלמא עבידתא ולכי שלמא הוא ליה במלוה, וה"ה בהנחת מחילת שכר או בהנחת עשיתי דהכי דייק' לקמן גפ' האומר דלחיה מקודשת כיון דהנחת עשה דקא מקדש' לא מימנינא ליה מעט, מה שאין כן בהנחת מחילת או בהנחת כשאריות לה וימנא דכיון דבהנחת קיימי מעידנא דאמר לה מרווחנא לך עד זמן פלי' קייא להו הכא לא מחסרה משכיה וישתכח דנעידן קידושי' לחיה להנחת הרוטה (היה הוא).

דארווח לה זמנא. פרש"י שאמר לה התקדשי לי בהנחה זו שאת היית נותנת פרוטה לנדה שפייסתי על כך, ונראה לי שאין צריך להזכיר הפירוט אלא שזאמר דהו' את מקודשת לי גמא שמי מתיב' אתי ונמי הלאומין וכיון שאנו שמין שיש נאומה הרוטה הנחה שוה פרוטה מקודשת. כדלמדין לקמן גבי הילך מנה ואקדש איז כן מקודשת ומקיימין לה נאדם חשבו דבהנחה הנחה דמקבל מתנה מינה גמרה ומקיימא נפשה אע"פ שלא הזכיר אותה הנחה אלא אמר הכי את מקודשת לי נאומה מנה שנתת לי וכיון שאנו שמין שיש נאומה הנחה שוה פרוטה מקודשת. וקשה לר"ם דאין שייך לקרות זה הערמת רבית דהיינו רבית גמורה שאם היה נותנה לו אותה פרוטה שהיא מתקדשת זה הו' כעין אגר נטר, ולא יאקרי הערמת רבית אלא בהנחה דמנה אין לי טעם במנה יס' לי דלא הו' אגר נטר אלא היתר גמור אלא שמערים להנחת משותף,

ואסרו ר"ם כגון שהיתה חייבת מעות ולחם אחר והגיע זמן הפרעון ונתן לו פרוטה למלוה והסירה לו זמן קדשה נאומה פרוטה, וא"כ מה הערמת רבית יס' כהן הא אמר רבא גפ' חזרה נשך דשיי' לה ואסרה למימרה לחזרה הילך ארבע זוזי ואזוהיה לפלגיא מאה זוזי דלא אסרה חזרה אלא רבית הנחה מלוה למלוה, וי"ל דה"מ כשאין הלואה נותן לו כלום לנותן אלא אם היה נותן לו היה נראה שכלוה ואסור הכא נמי כיון שהאשה מתקדשת בכך נראה שכלוה ואסור. וא"כ אמאי מוקי לה דארווח לה וימנא הא נתתה הלוואה נמי היה יכול לפרש דהנחת מלוה מקודשת כגון שהתקדש נתן ללוה פרוטה להלוות לה מעות ונאומה פרוטה מתקדשת לו, וי"ל דהנחת מלוה משמע מלוה שהיתה עליה כנז. ור"ם פ' דארווח לה וימנא שמסרה לו הממון שהיתה חייבת לו והחזירה לה ליהנות עד זמן שיהיה לה ואמר לה הנהיה הנחה דשביקא לך עד כען וימנא מקדשת לי, שאם לא נאמר כן נמא הטפל חמור מן העיקר דק"ל המקדש במלוה אינה מקדשת כ"ס בהנחת מלוה, ולא מחשיב ליה רבית גמורה כיון דלא קן לה מדי' ולא מדי' אלא הערמת רבית הו' ואסור. (סבא דין מיוחל לנכונא ר"ף ורש"י ור' יוסף ו' מוגש דהו' מוקימי לה לה הנחת מלוה בהנחת מלוה דמקדשת).

הי"ף אחריו זה ע"מ שתחזירה לי וכו'. אין התלמוד מדקדק בלשונו להזכיר מנאי קודם לנעשה זה קודם ללא ותנאי כפול לפי שאם לא נאמרה ליה מנאי דין מתנה ע"מ להחזיר ומימרה מיירי שהתנה בכל דין מנאי דלח"כ היה התנאי בטל והמתנה קיימת, ולא דמי לתנאי ומעשה דנדר אחד דהיינו כשנשים סותרים זה את זה כההיא דע"מ שהייר שלי אצל הכה

אפשר לקיים התנאי אחר המעשה. וא"כ כיון דלאמר ע"מ שתחזירה לי א"כ אם הקדישו אינו מוקדש כדמוכה בסוף מי שמת דכיון דלאמר לי מידי דחוי לי קאמר וא"כ הילך ילא והתן נגדריס פ' השותפין גבי מעשה דית' חורזין כל מתנה שאינה שאם הקדישה תהא מוקדשת לא שמה מתנה, וי"ל דהכא נמי הרי יצאו להקדישו שיהא קדוש קדושת דמים כל זמן שהוא ציוו עד שומרי, ועי"ל דלאו בהקדש תלוי העצם מה שאינה מתנה ולא הוכרי הקדש אלא משום שעל הקדש היה המעשה, ולפי שלא היה המתנה לשום דבר אלא לדבר זה נגד שיהא אצלו ויחלל הוא דהו' אסור כדמפרש התם סעודתו מוכחא עולי שלא היה נדעמו ויתן כלל לענין שם דבר רק שיהא אצלו ויחלל, וכן מוכח נמי לשון כל מתנה שאינה משמע שאינה מתנה לשום דבר, אלא אם אדם נותן מתנה לחזירו לזכור

דבר אחד אע"פ שאינו יכול להקדישו הוא מתנה כדמנן גפ' במהלך נגדריס המורה הנאה מתנתו שטותו מעות נכחו ואומר לה אין לך כסף אלא מה שאת נשאת ונותנת לפיך ולקמן נמי אמרי' שטותים כסף לבעד ע"מ שיהא ט לחזרות.

א"ב מאשה לפי שאין האשה נקנית בחליפין. וא"כ נמא' דמי לחליפין אי משום דחליפין דהרי הא בחליפין גופייהו אמרי' נגדריס פ' השותפין דלי תפיס ליה מיתפסי, ונראה דלאו חליפין יניחו ומדרגנן הוא דלא הו' קידושין לפי שדרך העולם להחזיר חליפין והני בחליפין דמי ואמי למימר דאשכח נקית בחליפין הילכך אפקעינהו רבנן לקידושי מויה, דמע דלי חליפין יניחו במכר הילך קנה נהלי מנה הא אין מעצב נעשה חליפין וכן נפזין את לבם נזו מדוי כסף משמע שקלים כמיז ולא חליפין.

תוספות ר"ד

דף ו ע"א תן מנה פ'אויני ואקדש אני וכו'. והוא הדין אם אמרה תן מנה לפלוני ואקדש לפלוני אחר:

יבא דעת אחרת. פירוש ואף על פי שהאשה נתינת לקדש חצי גופה ונימא דתיפשוט בכל גופה ומכל מקום בלא דעת האיש אינה יכולה להתקדש וכיון שהזכר תלוי בשתי דיעות לא פשטא קדושיה אלא במה שפירשו אבל במה שאין שם דעת אחרת פשטא קדושיה ככולה:

קדושה אינה קריבה. אי שאי וכשהקדש רגל אחד לרבי מאיר אמאי תימכר לצרכי עולה ומקריבים אותה והא קדושה דחיה היא שאין המקדש יכול להקריבה שהרי הקדש וחולין מעורבין. תשובה לא יתקרי דחיה כיון שהיא שלו ובידו להקדש השאר אבל במה של שני שותפין אין בידו להקדש השאר משום הכי הו'א דחיה:

תוספות ר"ד

דף ו ע"ב שבע מינה בעלי חיים נדחין. ויבואר בפרק שני שעירים פליגי רב ורבי יוחנן דרב סבר בעלי חיים אינן נדחין ורבי יוחנן סבר בעלי חיים נדחין. וכיוצא בזה אמרינן בפרק מי שהיה טמא בתנן דהתם המפרש נקבה לפסחו או זכר בן שנים ימיה עד שיסתאב וימכר ויפלו דמיו לנדרה. ואמרינן בגמרא אמר רב הונא בריה דרבי יהושע שמע מינה תלת שמע מינה בעלי חיים נדחין ושמע מינה דחוי מעיקרא הו' דחוי ושמע מינה יס' דחוי בדמים:

כיון דאמר לה הציץ בהצי פרוטה פסקא מיליתיה. הכי גרסין והכין פירושו אף על פי שאמר חצי פרוטה שאינו שוה כלום כיון שאמר חצי ציץ פסקא למילתיה וכיון שקידש לחצאין אינה מקודשת או דילמא כיון שלא אמר אלא בחצי חצי פרוטה מנה והולך הוא: **בתר גותא ומקבא אוליגין.** פירש היכא דקידש שתי נשים בפרוטה או אשה אחת בפחות מדיה קדושין לזרדוהו ורידוהו הו' אבל הכא דיהבינהו לאב ודאב הו' איכא למימר דהו' קידושין ואי נמי שני בני אדם נתנו פרוטה לאב בשתי בנותיו פשיטא דלא מקודשת כיון וכל חד לא זיבא אלא חצי פרוטה לא חיבה ממון אבל הכא דנותן הו'

תוספות הרא"ש

דף ו ע"א א"כ הוה ליה נכסים שיש להם אחריות. פירש"י דלדס הוקש לקרקעות דכתיב והמתנתם אותם לנכסם לחיות, וקשה דההיא קרא בענב כמיז אצל גפ' חורזין לא איתפסו כדלמרי' גפ' דלסתרין גפ' ואלס כיוצא בהם, וענב נמי פלוגתא היא גבי' אי כמקדשי דמי או כמטלטלי דמי, וי"ל דלאו דוקא נקט נכסים שיש להם אחריות דנכסים שאין להם אחריות נמי לא שייך בהו אצל אלא לפי שזומה יומר לנכסים שיש להם אחריות נקטיה לרבותא.

ונפשיטו קידושין בבולה מי לא תניא יכו'. ימנא דנשים תמורה יליף רגלה שאל זוז ועלה שיהשמה תלוייה גפ' דלסתרין גפ' אשה לא כמיז קרא, וי"ל לכן דקדק רש"י ויפרש דהא מקודשת בגלגל הקדש קאמר כדלמדין גבי' פירקין דלסר לה אכ"ש כהקדש אצל אלה היה אומר מאומה או מה מהנהו לישי לעיל לא הוה פריך ונפשוטו קידושין ככולה.

וחזר ולקחה וכו'. הא דנקט וכו' ולקחה ולא נקט נכמה של שני שותפין שהקדיש כל אחד מהם משום דלא שייך ההם תמורה ופ"ק דנזעים. אין ממירים כדלמרי' בתמורה ופ"ק דנזעים.

תוספות הרא"ש

דף ו ע"ב ש"מ דחיו מעיקרא הו' דחיו וש"מ יש דחיו בדמים. וא"כ למה לו למימרה הני תמרי הא א"ל לדחיו מעיקרו שלא יהא דחוי דנמים שאם היה ראוי לקדושה הגוף לא היה דחוי מעיקרו, וי"ל דמשכחת לה כמקדש דס' נכלי שרת שיש בו מים דחוי מעיקרו כל זמן שאין בו מראית דס' וכשהס' רנה ויש בו מראית דס' חזר ונראה, ומימרה קשה דאין זה חזר ונראה דדחוי לעולם הו' כיון שהס' טפל מתחלה על המים דנעני' שיתקבל הס' בכלי מלאכה כהנחה כדמנן גפ' דנזעים נשך מלאכה כהנחה על הרגלם וסאפו פסול ואפי' דנקים לקומן דנזעים דמנא מינעיהו א"כ כספ"ק דמנחות דלילינא הנהו כמקנן גמי וליכא ה"נ כיון שהס' מפסיקין בין דס' כללי הנחה שלא כמקנא היא. וי"ל כגון מנא מקדש עני ששחמד והפריש קן ועשה תשובה דהא דחוי מעיקרו הוא ולא הו' דחוי מעיקרו דהא דחוי מעיקרו הו' אלא חייב תמאט אלא שאין יכול להקדישו עד שיעשה תשובה וגם אינו עומד לדמים שהרי עוף אין לו פדיוה.

שני חציץ בפרוטה מהו. כך נעיל לא היה כעין אמ"ל דקמימא.

שתי בנותיו לשני בני. הגדולה לגדול והקטנה לקטן דל"כ הו' קידושין שאין מסורין לנאלי, ונכונת קטנות איירי ילד' כגונס גדולות והוא שלוש מי עדיף שלים מאיניהו

אבני

סימן לא

מילואים

קנג

כל דבריו התקדשי לי בשירים שאעשה לך אלא שלא גמר כל הנתינה לידה וא"כ אמאי אינה מקודשת:

והנה מצאתי קושיא זו כבר הקשה הרשב"א בפ' האיש מקדש ע"ש דכתב עלה ז"ל וי"ל דהתקדש לי באלו שאני הואיל ואיננייהו

כולהו קמן מונה והולך הוא אבל שכירות דבשעה דאי' להאי פורתא ליחי' להאי ולא אתי להאי עד דאזיל לי' אידך לא חזי לאצטרופי כלל

והלכך אינה מקודשת עכ"ל וגם בתוס' רי"ד דף ע"ב נראה שהוא כתבה ג"כ על דרך הרשב"א. וכבר כתבנו ישוב לזה בס"י כ"ח ס"ק מ"א:

ועוד נראה לענ"ד לפי מ"ש הריטב"א פ"ק דקידושין גבי מקדש במלוה אינה מקודשת וז"ל איכא דקשיא להו מ"ש מקדש במלוה דאינה מקודשת מאמר לאחר שלשים כו' ואעפ"י שנתאכלו המעות ואיכא למימר דשאני התם כיון דלתורת קידושין יחבינהו ניהליה הרי הוא כאלו פי' שתתקדש לו בהם בהנאה שהלואה אותן לה ונפטרת ממנו דודאי להכי אקדמינהו ניהליה ויהיב לה רשות לאפקינהו שתינה בהם ותתקדש בהנאתה אבל הכא דבתורת מלוה הגיע לידה ושלח הם לגמרי והוא בא לקדשה בממון שלה אינה מקודשת עכ"ל:

וא"כ דוקא הכא דיהיב ליה כסף בעין דאית לה הנאה במאי דיהיב לה רשות להוציא ונפטרת מהם אבל בשכירות כיון דאין השכירות משתלם אלא לבסוף ואפי' למ"ד ישנה לשכירות מתחלה ועד סוף אבל זמן הפרעון ודאי אינו אלא לבסוף וכמ"ש תוס' פ' הגזול ובפ' האיש מקדש שם ומה"ט אמרו מרבין על השכר ואין מרבין על המכר שם בפ' איזהו נשך דף ס"ה א"כ לא יהיב לה השתא מידי ולית לה שום הנאה ואח"כ כשנותן לידה החפץ כבר נעשה מלוה ועמ"ש סי' (ח) [מ'] סק"א:

ויח' חציין בחצי פרוטה. פ"ק דף ז' אמר רבא התקדשי לי לחצי מקודשת חציין מקודשת לי אינה מקודשת. א"ל מר זוטרא ברי' דרב מרי לרבינא ונפשטו קדושי בכולהו מי לא תנן האומר רגלה של זו עולה תהא כולה עולה כו' ומסיק התם בהמה הכא דעת אחרת הא לא דמיא אלא להא דא"ר יוחנן בהמה של שני שותפין הקדיש חצי' כו' ופי' רש"י אין דבר זה דומה אלא לבהמה של שני שותפין דאיכא דעת אחרת המעכבת בה והתם לא אמרינן דתקדש כולה ע"ש. והנה אכתי צריך ביאור דנהי דאיהי לא נתרצית אלא לחצי' מכל מקום לחצי' הרי נתרצית וא"כ נימא דתפשוט בכולה דהא גבי הקדיש חצי' נמי לא נתרצה אלא לחצי' וממילא פשטו הקדש בכולה כיון דליכא מעכב דבהמה שלו הוא וה"נ מי מעכב על ידיהן כיון דשניהם המקדש והמקדשת נתרצו לחצי' נימא דתפשוט קידושי בכולה ובתוס' רי"ד הרגיש בזה וכתב ז"ל הכא דעת אחרת פי' ואעפ"י שהאשה נתרצית לקדש חצי גופה ונימא דתפשוט קידושי בכל גופה מ"מ בלא דעת האיש אינה יכולה להתקדש וכיון שהדבר תלוי בשני דיעות לא פשטו קידושי אלא במה שפירשו אבל בהמה שאין דעת אחרת שם פשטו קידושי בכולה עכ"ל:

אמנם מדברי תוס' נראה דלא ס"ל לחלק בכך דהקשו תוס' שם ע"ב ד"ה חציין בפרוטה ז"ל וא"ת ואמאי לא יועיל והא לא אמר לעיל דלא פשטו קידושין בכולה אלא משום דאיכא דעת אחרת ואינה מתרצה אלא למה ששומעת אבל אם היינו יודעים

שמתרצה בכולה פשטו קידושין בכולה והכא גלי אדעתה שמתרצה בכולה וי"ל דאי הוי מיירי דאמר לה בלשון קידושין אין ה"נ דהוי פשטו קידושין בכולה אבל הכא איירי דאמר לה הרי את מאורסת לי או בחד מהנך לישנא דלעיל עכ"ל ואי נימא דהיכא דאי' שני דעות לא אמרינן כלל פשטו קידושין בכולה א"כ לא הוי מקשי מידי אע"כ דלא סברי כדברי תוס' רי"ד וא"כ הדרא קושי' לדוכתי' דנהי דאיכא

דעת אחרת הא נתרצית עכ"פ לחצי' וא"כ מי מעכב על ידיהם שתפשוט קידושין בכולה וכמ"ש. והנראה בזה הוא לפי מ"ש הר"ן בנדרים דף כ"ט ז"ל וניחא לי דאי מצי אשה לקדש עצמה לאיש ה"נ דהויא דומיא דמקדיש נטיעות ממש אלא כיון שהתורה אמרה כי יקח איש אשה ולא אמר כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שתכניס עצמה לרשות הבעל ומש"ה אמרינן בפ"ק דקידושין דאי אמרה היא הריני מאורסת לך אין בדבריה ממש אלא מכיון שהיא מסכמת לקידושי האיש מבטלת דעתה ורצונה ומשוי נפשה אצל הבעל כדבר של הפקר והבעל מכניסה לרשותו הלכך אין אנו דנין בקידושין מצד האשה אלא מצד הבעל עכ"ל וכיון דאין אשה מתקדשת עצמה כלל אלא משוי רצונה כדבר הפקר לגבי בעל והבעל מקדש אותה אבל מצד האשה ליכא תורת קידושין אלא רצון בלבד שאין האשה ניקנית בע"כ וכיון דמצד האשה ליכא אלא רצון א"כ לא שייך פשטו קידושי בכולה כיון דרצונה לא ה' אלא לחצי' וברצון לא שייך פשטו בכולה דע"כ לא אמרו פשטו קידושי בכולה אלא משום דקידושי אשה לשון הקדש הוא לפי רש"י ותוס' ואפי' לדעת הרמב"ם דאינו מחלק בכך וכמו שיתבאר לפנינו מ"מ קידושי אשה ה"ל קדושת הגוף וכדאיתא בנדרים דף כ"ט דמדמה קידושי אשה לקדושת הגוף אבל רצון דאשה דאין בזו משום קידושי לא אמרינן בזו פשטה בכולה ומש"ה היא המעכבת דאין רצונה אלא לחצי' וזה נכון היטב וא"כ לפי מ"ש תוספת בסוגיין לא סברי כתוס' רי"ד ומש"ה קשיא להו בהא דבעי חציין בפרוטה וחציין בפרוטה דכיון דנתרצה לכולה א"כ פשטו קידושי בכולה ממילא כיון דליכא מעכב ומחלקין בין לשון הרי את מקודשת כו' וא"כ באומר הרי את מקודשת לחצאין לא מבעי' דודאי פשטו קידושי בכולהו כיון דנתרצית וא"כ קשה על הרמב"ם דהוא כתב באומר לשון התקדשי ועיין ב"י מ"ש בזה ונראה דס"ל כתוס' רי"ד דהיכא דאי' שני דעות לא אמרינן כלל פשטו בכולה אע"ג דריצוי ה' משניהם:

ומזהרי"ט כתב בחידושי' לישב ז"ל דכיון דעל פי דיבורו לא מתפשטין הקידושין אלא מחמתה והוי קידושין מחמתה ולא מחמתו ולפי זה אפי' אמרה דרצונה להתקדש לא הוי קידושין עכ"ל והובא בב"י ולא אתברר דבריו דהא כל הקידושין נמי מחמתה היא דאם אין רצונה להתקדש אינו יכול לקדש בע"כ אלא מכי נתרצית להתקדש ומשוי נפשה כדבר של הפקר לגבי בעל שיהי' הוא מקדש אותה וכמ"ש בשם הר"ן וא"כ ה"נ כיון דהיא נתרצית לכולה מכי אמר הבעל חציין מקודשת ה"ל כאומר כולך מקודשת כיון דפשטה בכולה היכא דליכא דעת אחרת המעכב ולכן נראה כמ"ש:

ועוד נראה בישוב דברי הרמב"ם לפי מ"ש תוס' שם בהא דפריך ונפשטו קידושי בכולה מי לא תניא ז"ל ותימה דבריש תמורה יליף רגלה של זו עולה ובדבר שהנשמה תלוי בו מקרא דכתיב כל אשר יתן ממנו לך' וגבי אשה לא כתיב קרא כו' ונראה שלכך דקדק

דוקא כשנותן המעות להוציאם וליהנות בהם נחשב ותינת כסף ולא כשפורטר מחוב שאינו כסף בעין

בשמוחה שכירות מתחילה לא תרויחה כסף בעין ולא נהנית

כשהאשה נתרצית לקדושי חצי' יש הסכמת דעת אחרת ופשטו קידושי בכולה

פשטה נאמר רק בהקדש ומצד המתקדשת אין עשיית קדושין כהקדש אלא רק רצון והסכמה

להרמב"ם ונדרים אין פשטה כשיש שני דעות אפילו נתרצו

לא שייך חסרון כי תקח מצד שצריך להסכמתה

נדרים דף כט

האיש מקדש פרק שני קידושין מד.

עין משפט
נר מצוה

ס"ח א ב מ"י פ"ב מהל'
 יום הל'א סמג עשין
 נא טו"ש ח"ע סי' קסו
 סעיף ג:
ס"ט ג מ"י פ"ו מהל'
 שטות הל"י סמג
 לאין רמז:

תום' ר"י חזקן

[illegible][illegible]

במאמר דבש"ב ורבי דוד, וא"מ א"כ מאי קאמר קטנה אין עושין זה מאמר אלא מדעת אביה והעברה מדעתה ומדעת אביה ואי כרבי הא לא צעיין לא דעתה ולא דעת אביה וי"ל דהכי קאמר רמ"ז להודיע לה או לאביה ואח"כ יקדשה צעל

[illegible]

צווח ר"ל **צווחה** ודייתה, ואע"ג
לדפילי ר"ל לא מקוש הייה
ליניעה ששרי בקטנה היא ממגרשת
אף ע"י עמנה לרצון אס יא לה
דעת לשמור גיטה ואינה ממקדשת
על ידי עמנה גיטה יא לנו להשמות
בכל מה שנוכל מלשון ויאלה ודייתה
א"כ אין לנו לחלק בין קידושין
לגירושין שנערה דנהי מני דמחלקין
גבי קטנה היינו משום שאין לה יד
לקבל קידושין אבל נקבל גיטה יא לה
יד כיון שכל

במין יואל אפרת: פ"י בקונטרס
לא היה שחוט שחיה גמלים
כמו עולה דגים מן הים והמחבת
נחמה על האור לחתן בחוכה שזמן
לנוגן ור"ח פירש דש"י מקומות
הם וקרוצים וזה לה ללומר אין
אדם משקר כה"ג דעין דמקום קרוב
הוא סבר אי משקרנא אחי אינא
אחרנא ומחמישי הילכך לא משקר:
קטנה

לך ר"ל הא נמי רבי יהודה היא ומי מצית דה וחקתני סיפא ^א האומר לאשה התקדשי לי י בוו ואמרין מאן תנא התקדשי התקדשי ואמר עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד וכי תימא כולה ליה כר"ש ומי סבר לה והתניא ^ב זה הכלל כלל אינו חייב על כל אחת ואחת דברי ר"מ רבי יהודה אומר לא כך חייב על כל אחת ואחת ואמר לא כך לא ק"ו חייב על כל אחת ואחת ר' שמעון אומר לעולם אינו לכל אחד ואחד אלא כולה ר' שמעון היא ובשליחות "אסי לא על לבי מדרשא אשכחיה לרבי זיזא אמר נא בי מדרשא אמר ליה אף אנא לא עייל ר' ^ג חברותא כולה בר' יוחנן וצווה ריש לקיש כי וליכא דאשגח ביה אמר ליה רבי אבין בר סמכא וין ימא לטינינא הוא ^ד אמר רב נתמן בר יצחק אנא ייא ולא רבי אבין בר כהנא אלא רבי אבין סתם ורמא דידיה אדידיה: בעא מיניה רבא מרב נתמן

דער וואל קל וואל קל וואל קל: חייב. אלס גזירות: אָה קל אָה
 דאָ וואָ קל שבויה. דענין שטעה זאמרוה אלל אלס הימיר
 יו המקדש ר"ס הוא: ובשליחות אלל ברבי יהודה. דאמי
 בני מדרשא. והוא אמר לי אלל שלם שטובי וכל תטורתי
 הוא: בי ברובי. מרוס של עורג"ה ברואה לעל: וצאה
 ירושין בין היא בין אחי אף קידושין בין היא בין אחי: אמר
 זין וז של לפמון על דברי שמדקדק בשמועתי שזיו משנה: במין
 ש אמרה לי מיד כשולה דג מן הים והמחבת נמוהה על האור
 דברי חייא. בשמועה זו ר' אצין לא שמעתי איהו אצין הוא:
 נערה

חשבון שלמה על תוס' ר"י הזקן (א) חולי יל לא נמחז דטעני ליה ליה טענתי טענת שמא היא ממשע דלר"י אפי' לאחר שהתקן בשעת היסט עשה עד לעני קדושין.

אחד עד שיאמר שצעה על כל אחד ואחד הא לאו הכי בין ב"י בין בלא ו"י כללא הוי (ר"ן נדה

קמנו. שהיא שומרת ים מן האירוסין לעדיין רשות אביה עליה
 וכל זמן שלא השיאה: והנערה בין מועת אביה וכו'. אלמא היכא
 דמפסקת עמה מרשות אב קיימי נמי רצנן במילתיה: **קידושין**
רמב"ם. **לענין דעת הממנה:** **אביה ואלו היא**. שהמורה יכתה

לו אלל גירושין ששנה^ל צעל כרחה
ציון היא צין אלה דמה לנו לעתה
צדי מקבל ליה איהו נמי על כרחיה
צוה: ורבי היא. דלמר מלמר
צופס צימנה צעל כרחה אס ורק
צלה כסף ואמר לה הרי את מקודשת
צלי: רבי אומר קנה. כשאר מלמר
צופס צימנה צעל כרחה וזו אס צא
צתלחן לה: ציאה לצמנה קיטל לה
צעל כרחה דנפאח ניוצמה^ל צפ"ק
צעמנות^ל (דף טז:) ודף מסכתא.

דביתא "העושה מאמץ
רבי אומר קנה וחכ"א
דרכי גמר מביאה דיני
בעל כרחא אף הכא
יצינן מקידושין מה
ה"נ דמדעתה במא' ל
דיכמה מיכמה הוה ל
קידושין מקידושין ד
מסתברא כדא מת' א

בגירושין לחיבתו בעל כרחו פלג
(ה' יסוד) נמי ואמר אין שם ידים
ויבות כלום: פלג מאמר. כיון
שגירושין פלג לחיבתו בעל
כרחו ואמר למורה: ה'
הואיל וזקוקה ועוברת. לפיכך מוסק
שם בכל דבר: והשם אדוקה להבי'
למלכות עטמא משום דקדושת ועומדת
לפי יומן נמי נעשמה קדש להבי'
לפי יומן למלכות דרענן גירושין
עומדת לנשות אביה וקדישין
מחפסעת עמה ואומיטת ממחלה
מחפסעת עמה לא תיפסד לחלה

תשובתא הר"ל אמר
מוקמת לה כרבי י
בחברה זו התקדשי
רבה ר"ש היא ⁷ דאמר
ר' יהודה ובפרטי סבר
חייב אלא אחת פרט
שבועה לא לך לא ל
לא לך ולא לך שבועה
חייב עד שיאמר שבועה
סבר לה כרבי יהודה
לית מאי אמור האי
אבין הוא דעייל ואמר
ברוכאי ⁸ וצאה והויר
הוא אמר ליה אין מ
לא רבי אבין כרבי
למאי נפקא מינה ל

[illegible]

וְיִשְׁעוּהוּ כְמוֹ שַׁמְרוֹל (א' ה') אֵל הַיְסוּדִין מִי (שְׁבוּעוֹת ט"ז) הָיָא וְאִבְרָהָם מִסְבִּילֵי אֵת
 יָסַד לוֹ יֵד דִּלְדָּא דְלֵוֹאֵל הָאֵל, וְהָיָה מִי וְאִלּוּ קִלְעוּ וְעָמַד דְּדִירָה דִּקְרִינְתָּא קִינְיָא, דִּלְדָּא דְלֵוֹאֵל
 יָסַד לוֹ עֲמָתָא, וְאִלּוּ חֲקָלָא דְאֵל נִשְׁעוּ וְהָסֵת מִי נִשְׁעוּ (נִשְׁט' ט"ז) הָיָא שִׁיחַ דְּלֵוֹאֵל
 דְּהָא, הַמְרִינִי (נִשְׁבוּעוֹת ט"ז) וְהָיָה מִי כְּהֵן לֵוִי עָלֵה פִלְעוֹ אֶלְעָזָר וְהָיָה מִי דְּרִישׁוּנִי
 אֶלְעָזָר מִלְּדִעְתָּא מִשְׁעָה (שְׁבוּעוֹת ט"ז) שְׂבִירָה נִגְרָה, וְיִשְׁעוּ שְׂבִירָה קִנְיָה מִי אֶל קִין
 מִתְּרַם אֶחָד מִי וְיִזְמִי לֵךְ מִתְּרַם אֶחָד מִי שְׂמִינִי (ד' ט"ז) וְשְׂמִינִי מִי מִתְּרַם מִי
 מִתְּרַם שְׂמִינִי לֵךְ מִי לֵךְ אֶת מִי אֶלֶף מִי (ד' ט"ז) וְשְׂמִינִי מִי אֶת מִי לֵךְ מִתְּרַם מִי לֵךְ מִתְּרַם

מסורת הש"ס
עם הוספות

(א) יצמוח יט: (ב) לעיל
מא: (ג) לקמן מו:
(ד) [לקמן מו. ששועה לי:
גדרים סו. פז:],
(ה) ששועה לח. פ"ט,
(ו) [וע"י היטב רס"י
יצמוח יט: ד"ה קדושין],
(ז) דברים כה ה,
(ח) ישעיה לח יד.

תורה אור השלם

(א) ויצאה מביתו
והלכה והיתה לאיש
אחר: (דברים כב. ב.)

לעזי רש"י

הרוא"ה. פירוש העוף
סוס (ישעיה לח, יד; ירמיה
ח, א), עוף כמו עורב
(מסוף הערוך ערך
כורכיא):
פרזיר"א. פירוש מטונן,
כל מידי דלית ביה שמן
קרי טיגון (רש"י מנחות
קד ע"ג ד"ה חשש מיני
טיגון):

הגהות וציורים

[illegible]

ליקוטי דש"י

אִיתָתָא לְבִי תְרִי לָא
חֲזִינָא. לְהַנְשֵׂא לְהַסֵּא אִי
אֶפְסָר [לְעִיל ד.]. שְׂבוּעָת
דְּיִבְתָּ. שְׂבוּעָה שְׁהִסִּימוּ
מַחֲמִים לִכְךָ לְהַסִּימוּ
לְהוֹדוֹת [בְּבֵא מְצִיעָא ה.].

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כא קידושין / תלמוד בבלי {עמוד 98} (743502)

